

بررسی تاثیر ساماندهی «محورهای بصری» بر بهبود «کیفیت محیط» فضاهای عمومی شهری (نمونه موردی: خیابان قیام یزد)

محمد هادی پایان^{۱*}، سحر عزیزیان^۲

۱- گروه معماری، واحد همدان، دانشگاه آزاد اسلامی، همدان، ایران

۲- گروه معماری، واحد همدان، دانشگاه آزاد اسلامی، همدان، ایران

چکیده

محور دید، یک عرصه یا پهنه سه بعدی است که از یک نقطه دید شروع و به سوی موضوعی شاخص یا کیفیتی بصری امتداد می یابد. به نظر می رسد. ساماندهی پهنه محورهای دید به سوی نشانه های شاخص شهری، تاثیری قابل توجه بر مطلوبیت مولفه های زیبانشناختی - فرمی کیفیت محیط در فضاهای عمومی شهری داشته باشد. از این رو این نوشتار به منظور بررسی نقش ساماندهی پهنه محورهای دید بر ارتقا کیفیت محیط در فضاهای عمومی شهری شکل گرفته است. در این پژوهش، مفاهیم کیفیت، محیط، کیفیت محیط، مولفه های کیفیت محیط در طراحی شهری و دید ها چشم اندازه ها در مولفه های کیفیت محیط تدقیق شده اند و مفاهیم مرتبط با محورهای دید و چشم اندازه های شهری مورد علاقه قرار گرفته است. همچنین با تحلیل یکپارچه خیابان قیام یزد، رهنمودهای مبتنی بر ساماندهی محور دید به منظور ارتقاء کیفیت محیط در این خیابان ارائه شده است. این نوشتار از روش تحقیق توصیفی - تحلیلی و شیوه های تحقیق مرور متون، منابع و اسنادی تصویری در بستری مطالعات کتابخانه ای و همچنین از روش تحقیق مورد و شیوه تحقیق مشاهده در بستر مطالعات میدانی بهره گرفته است.

واژه های کلیدی: کیفیت محیط، مولفه های کیفیت محیط در طراحی شهری، دید ها و چشم اندازه ها، محور دید، خیابان قیام یزد.

۱- مقدمه

مقدمه

انسان همواره با محیط اطراف خود در رابطه و تعامل بوده است. محیطی که از عوامل و پدیده های طبیعی، عناصر انسان ساخت و محصول توسعه و رشد جوامع انسانی و کنش متقابل بین پدیده های طبیعی و انسان ساخت شکل گرفته است. در واقع انسان همواره رابطه ای نزدیک، مستقیم و بدون واسطه با محیط پیرامون خود داشته و در این رابطه متعامل و پویا، هم استفاده کننده از محیط، هم خلق کننده محیط و هم متاسفانه تخریب کننده محیط بوده است. نتایج حاصل از استفاده نامطلوب انسان از محیط اطراف خود در سال های اخیر بیشتر گذشته مورد توجه متخصصین و صاحب نظران علوم محیطی قرار گرفته است. این توجه گسترده به اثرات نامطلوب ناشی از استفاده نامناسب و خارج از قاعده انسان از محیط اطراف خود، زمینه رشد و ترویج ایده ها و راهکارهای مبتنی بر لزوم ارتقاء کیفیت محیط زیست طبیعی و انسان ساخت پیرامون انسان را مطرح کرده است. در این بین و به منظور ارتقاء کیفیت محیط در عرصه ها و فضاهای عمومی شهری، ارتقا کیفیت بصری - زیبانشناختی این گونه فضاها از اهمیت والایی برخوردار است. چرا که مطلوبیت و خوشایندی چشم اندازه های بصری به منظر طبیعی و انسان ساخت